

ORASAM

AYLIK BÜLTENİ

Ekim 2021/ Sayı:47

TÜRKİYE İLE KIRGIZİSTAN ARASINDA SANAYİ VE TEKNOLOJİ ALANINDA MUTABAKAT ZAPTI İMZALANDI

Türkiye ile Kırgızistan arasında sanayi ve teknoloji alanında karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi amacıyla bir anlaşma imzalandı. Söz konusu anlaşmaya imzaları, Türkiye'den Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile Kırgızistan'dan Enerji ve Sanayi Bakanı Doskul Bekmurzaev attı.

Varank, bakanlıkta gerçekleştirilen görüşmelerde, Ağustos ayında Kırgız Cumhuriyeti'nin bağımsızlığının 30. yıldönümü olduğunu anımsatarak, Türkiye'nin bağımsızlığı tanıyan ilk ülke olduğunu söyledi.

O günden beri Kırgızistan ile ilişkileri güçlendirmek ve karşılıklı ekonomik çıkarları artırmak üzere çalıştıklarını ifade eden Varank, "Bugün yapılan görüşmeler ve atılan imzalarla kalkınmanın temeli olan sanayi ve teknoloji alanında da iki ülkeyi çok daha ileri noktalara taşıyacağımıza inanıyorum." dedi.

Varank, 30 yıl zarfında siyaset, ekonomi, ticaret, sanayi, sağlık, tarım, kültür ve gençlik-spor gibi pek çok sahada ilişkileri derinleştirerek ilerlettiklerini ifade ederek, 2011 yılında oluşturdukları Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği

Konseyi sayesinde de stratejik müttefik konumuna geldiklerini kaydetti.

Söz konusu anlaşmayla ticari ve ekonomik ilişkilerin güçlenmesinin önünü açıklarını belirten Varank, ikili ticaret hacminin geliştirme yolunda önemli bir adım atıldığını dile getirdi.

Varank, bu anlaşmanın devamı olarak Türkiye'nin sanayi alanındaki tecrübesini Kırgızistan'a taşımak istediklerini belirterek, Kırgızistan'da bir Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurmak için çalışmalara başlayacaklarını söyledi.

Kırgızistan Enerji ve Sanayi Bakanı Doskul Bekmurzaev de Türkiye'nin deneyimlerinden yararlanmak için teknoloji, bilgi birikimini Kırgızistan'a transfer edecek OSB konusunda desteklerinden dolayı Bakan Varank'a teşekkür etti.

Türkiye, mevzuat, bilgi-birikim, tecrübe gibi alanlarda destek verecek. Mutabakat zaptıyla, sanayi alanlarında karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesi, derinleştirilmesi amaçlanıyor. Öte yandan Kırgızistan'da kurulacak OSB'ye mevzuat, bilgi-birikim, tecrübe gibi alanlarda Türkiye'nin destek vermesi hedefleniyor.

TÜRKİYE KIRGIZİSTAN'A SANAYİ BÖLGESİ VE KIRGIZ-TÜRK KALKINMA ENSTİTÜSÜ'NÜN AÇILMASINI TAVSİYE ETTİ

Ankara'daki OSTİM sanayi bölgesinin başkanı Orhan Aydın ve OSTİM Teknik Üniversitesi rektörü Murat Yulek başkanlığındaki 22 kişilik bir heyet Kırgızistan'a geldi. İlgili haber, Kabar. Kg sitesinin resmi web sayfasında 5 Ekim

günü yer aldı.

Kırgızistan Yatırım Bakanlığı'na göre, Türkiye Kırgızistan'da bir sanayi bölgesi açmayı teklif etti ve ortak projeler başlatmak için gerekli adımları atma niyetini dile getirdi. Ortak bir Kırgızistan-Türkiye Kalkınma Enstitüsü kurulması konusunda da anlaşmaya varıldı. Bu tür adımlar, yukarıdaki hedeflere ulaşmada önemli bir rol oynayacaktır.

Görüşmenin ardından Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına bağlı Kamu Yönetimi Akademisi, İshak Razzakov'un adını taşıyan Kırgızistan Devlet Teknik Üniversitesi ve OSTİM Türkiye Teknik Üniversitesi arasında değişim programları konusunda ikili mutabakatlar imzalandı.

Görüşmelerin neticesinde Türkiyeli heyet üyeleri, faaliyetlerini tanıtmak ve daha fazla işbirliği konularını görüşmek üzere Bişkek Serbest Ekonomik Bölgesi'ni ziyaret etti.

TÜRKİYE, KIRGIZİSTAN'A TEKSTİL VE MADEN ALANINDA İŞLETMELER KURMAK İÇİN YENİ PROJELER SUNDU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) yönetim kurulu üyesi ve Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu, Batken bölgesi yetkilileriyle görüşmek üzere Kırgızistan'a geldi. Toplantıya Batken ilçesi belediye başkanı Uçkun Corobayev ve Batken Belediye Başkanı İmamnazar Burkanov katıldı.

İlgili haber, Turmush.Kg haber sitesinin resmi web sayfasında 13 Ekim günü yer aldı.

Batken bölgesel yönetimine göre taraflar, bir hazır giyim fabrikasının inşası ve açılması da dahil olmak üzere meyve ve sebze işleme, madencilik ve tekstil alanlarında işbirliği konularını ele aldılar.

Toplantının sonunda Türkiye Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Batken bölgesi ve Batken şehri heyetlerini deneyimlerin karşılıklı paylaşımı kapsamında Türkiye'yi ziyaret etmeye davet etti.

İRAN, KIRGIZİSTAN'A DENİZE ERİŞİM İÇİN BANDAR ABBAS LİMANINDA ALAN SAĞLAYACAK

24.kg haber sitesinde verilen haberde, Ruslan Kazakbayev ile İran Dışişleri Bakanı Hossein Amir Abdollahiyan arasında New York'taki BM Genel Kurulu'nun 76. oturumu çerçevesinde yapılan görüşme sırasında İran'ın, Kırgızistan'a denize erişim için Bender Abbas limanında bir alan sağlayacağı kaydedildi.

Dışişleri Bakanlığı basın servisinin açıklamasına göre, taraflar ticari, ekonomik, kültürel ve insani iş birliği, sağlık alanındaki etkileşim ve Afganistan'daki durum ile ilgili konuları görüştüler. Ayrıca söz konusu basın servisinde konuyla ilgili şöyle açıklamalar yapılmıştır: "İran tarafı, Kırgızistan'a Şangay İşbirliği Örgütü'ne tam üyelik adaylığını desteklediği için teşekkür etti. Bakan Kazakbayev, ülkeler arasında nakliye ve ulaşım potansiyelinin hayata geçirilmesinin önemine dikkat çekerek, bu bağlamda ülkeler arasında ticaret hacminin artmasına katkıda bulunan İran-Türkmenistan-Özbekistan-Kırgızistan demiryolu koridorundanv istifade edilmesi gerektiğine dikkati çekti." İran Dışişleri Bakanı, hükümetlerinin Kırgızistan'a, malların transit geçişi ve teslimatı için Bandar Abbas limanında bir alan ve ilgili altyapıyı sağlama kararını duyurdu. Taraflar ayrıca Bişkek'te İran'ın ticaret merkezi açılması konusunu da görüştüler. Hüseyin Amir Abdollahiyan, Kazakbayev'i uygun bir zamanda İran'ı ziyaret etmeye davet etti, buna karşılık Kırgız tarafı da İran Dışişleri Bakanı'nı Bişkek'i ziyaret etmeye davet etti.

KIRGIZİSTAN, ORTA ASYA'DA YENİ BİR ÜRÜNÜN ÜRETİMİNİ BAŞLATTI

Rusya-Kırgızistan Kalkınma Fonu (RKKF) tarafından finanse edilen yeni bir sert plastik ambalaj üretim tesisi hattının hayata geçirilmesi, Orta Asya bölgesindeki sanayinin konumunun güçlendirmesini sağladı. İlgili haber kabar.kg resmi sitesinde 28 Eylül günü yer aldı.

Fonun bildirdiğine göre, Kırgız Cumhuriyeti ekonomisini modernize etme, yerli üretimi geliştirme misyonu çerçevesinde Fon çalışmaları devam ediyor. Bu doğrultuda bir sonraki adım olarak, zararsız polimer ambalaj üretimi için HTI Group LLC'nin yeni bir hattının açılacağı ifade edildi.

Fon tarafından sağlanan 3 milyon dolar, HTI Group LLC tarafından üretim sahasının genişletilmesi ve Orta Asya'da benzeri olmayan ürünler üretmeyi mümkün kılan Avrupa menşeli ve bölgede eşsiz bir kuru baskı ekipmanı satın alınması için harcandı.

Bu projenin gerçekleştirilmesi, tahminlere göre ürün ihracatının yılda 7 milyon dolara kadar artması nedeniyle Kırgızistan'a yapılan yatırım akışını artıracaktır. Buna ek olarak şirket, devlet bütçesindeki ödemeleri vergi ve sosyal kesintiler şeklinde yılda 23,6 milyon KGS seviyesine çıkaracaktır.

Bugün HTI Group'un Orta Asya pazarındaki en büyük plastik ambalaj şirketlerinden biri konumunda olduğu ve Kırgızistan'daki tek sert polimer ambalaj üreticisi olduğu belirtilmektedir. Üretilen ambalajlar insan sağlığı bakımından güvenlidir ve gıda ve tıbbi amaçlar da dâhil olmak üzere birçok endüstrinin ambalajlanması, depolanması veya bertaraf edilmesi için kullanılabilir. Tesiste 85 kişiye kadar istihdam sağlanmaktadır.

TÜRKİYE İÇİŞLERİ BAKANLIĞI KIRGIZİSTAN'A EKİPMAN VE PERSONEL EĞİTİMİ YARDIMI YAPACAK

Kırgızistan Acil Durumlar Bakanlığı'nın basın servisinden yapılan açıklamaya göre, Türkiye, Kırgızistan'a teknik yardım sağlayacak ve personel yetiştirecek.

Alınan bilgiye göre, Acil Durumlar Bakanı Boobek Acikeyev, Türkiye İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile bir araya geldi. Türkiye Emniyet Genel Müdürü, Kırgızistan delegasyonuna Türkiye İçişleri Bakanlığında bulunan birimleri tanıttı. Özellikle Kırgız Cumhuriyeti Acil Durumlar Bakanlığı heyeti, olaylar ve acil durumlara ilgili bilgilerin çevrimiçi olarak aktarıldığı Gamer Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi'ni ziyaret etti.

Görüşmede Acikeyev, Kırgız Cumhuriyeti'nin Insarag grubunun eğitiminde Türkiye'nin yardımına ihtiyaç duyulduğunu dile getirdi. Türkiye, Kırgız Cumhuriyeti'nin Insarag'a girişi için mentorluk yapmaya davet edildi.

Türkiye'nin, Kırgızistan halkına teknik yardım ve eğitim alanı da dahil olmak üzere destek sağlamaya hazır olduğu açıklandı.

TÜRKİYE, KIRGIZİSTAN'IN FARKLI BÖLGELERİNDE TÜRKİYELİ ŞİRKETLERİN SAYISINI ARTIRMAK İSTİYOR

15 Ekim 2021 tarihinde Kırgızistan Acil Durumlar Bakanı Boobek Acikeyev, Türkiye Mütahhitler Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Eren ile görüştü. İlgili haber, Acil Durumlar Bakanlığı'nın basın servisi tarafından bildirildi.

Türkiyeli yetkililer, Mütahhitler Birliği'nin faaliyetleri hakkında bilgi vererek, üyelerinin, Türkiye'de ve yurt dışında karayollarını, tünelleri, hidroelektrik santrallerini, hastaneleri, devlet kurumlarını ve havalimanlarını donatmak için yeni teknolojiler kullanan Türkiye'nin en büyük inşaat şirketleri olduklarını belirtti.

Ayrıca, Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Eren, Türkiye'nin, Kırgızistan'ın farklı bölgelerinde Türkiye'nin şirketlerini genişletme konusunun Kırgızistan Hükümeti düzeyinde gündeme getirilmesini umduğunu ifade etti.

Görüşmenin sonunda tarafların birbirlerine teşekkür ettikleri ve inşaat alanında Kırgızistan-Türkiye işbirliğini daha da derinleştirmek için atılacak adımlardan umutlu olduklarını dile getirdikleri kaydedildi.

KIRGIZİSTAN'DA YENİ BİR BÜYÜK ÖLÇEKLİ TEKSTİL MERKEZİ KURULACAK

15 Ekim günü Kırgızistan'ın Oş şehrinde Rusya-Kırgızistan Kalkınma Fonu ve Kırgız Tekstil Ltd. Şti. arasında 4,3 milyon dolarlık bir kredi anlaşması imzalandı. İlgili haber rkdf.org resmi sitesinde 15 Ekim günü yer aldı.

Finansman, Oş'ta yılda 7 milyon adetten fazla giysi üretecek bir dikim fabrikasının inşasına sağlanıyor. Fabrika, yerli hammaddelerden tekstil ürünleri üretmenin tüm aşamalarını gerçekleştirecek büyük ölçekli bir tekstil merkezinin ilk aşaması olacak. Proje için Japon ve Avrupa üretimi modern dikiş, kesme ve diğer ekipmanlar satın alınacaktır. Bu tekstil kümelenmesinin altyapısının büyük bir kısmı, Kırgız Tekstil Ltd.Şti.'nin kendi kaynaklarıyla 20 milyon doların üzerinde sermaye ile inşa edildi.

Rusya-Kırgızistan Kalkınma Fonu Yönetim Kurulu Başkanı Artem Novikov, üretimin başlamasının büyük ölçekli sosyo-ekonomik etkisinin olacağını kaydederek şöyle ifade etti: "Bu proje sayesinde 900'den fazla istihdam oluşturulacak. Bu, ülkenin güney bölgelerinde pamuk ekiminden bitmiş ürünlerin ihracatına kadar geniş bir tekstil ve giyim üretiminin uygulanmasının ilk aşamasıdır. Proje, bölgesel kalkınma politikası çerçevesinde Kırgızistan Cumhurbaşkanlığı'nın desteğiyle hayata geçiriliyor."

Proje, Kırgızistan ekonomisi üzerinde kapsamlı bir etkiye sahip olacak ve devlet bütçesine vergi ve sosyal kesintiler şeklinde yapılan ödemeleri 5 milyon dolara çıkaracak. Ayrıca ürünlerin % 90'ından fazlasının Rusya Federasyonu'na ve Avrasya Ekonomik Birliği ülkelerine ihraç edilmesi nedeniyle ülkeye ihracat geliri akışını artıracak.

KIRGIZİSTAN TURİZM GELİŞİMİNE YAKLAŞIK 11,8 MİLYON DOLAR TAHSİS EDECEK

21 Ekim'de Bakanlar Kurulu Başkanı Akılbek Caparov tarafından yerel yönetim başkanlarının ulusal toplantısı sırasında yapılan açıklamaya göre, Kırgızistan'da turizmin gelişmesi için devlet fonu kurulacak.

Kırgızistan Hükümeti basın servisinin bildirdiğine göre, Caparov, turizmin gelişimine 1 milyar KGS (yaklaşık 11,8 milyon dolar) tahsis edileceğini vurguladı. İlgili haber 22 Ekim günü centralasia.news resmi haber sitesinde yer aldı. Caparov'a göre, turistik yerlere giden yolların onarımına özen gösterilecek. Söz konusu fon geniş yetkilere sahip olacaktır. Kurum, turizm endüstrisinin ihtiyaçlarını kiralayabilecek, bu ihtiyaçların satın alınması ve satışı ve geliştirilmesi için anlaşmalar yapabilecek.

Akılbek Caparov, mevzuatta ülkenin turizm sektörünün gelişimini teşvik edecek bazı değişiklikler yapılacağını kaydetti.

Hükümet tarafından tahsis edilen paranın bir kısmı, Karakol'daki kayak kompleksinin yanı sıra Oş ve Celal Abad şehirlerinde bir dizi ilgili tatil beldesinin turizm kümelerinin oluşturulmasına yönlendirilecektir.

Başbakan, her bölgeye turistler arasında benzersiz ve kolayca tanınabilen bir logo oluşturma talimatı verdi.

TİKA'DAN KIRGIZİSTAN'IN MİLLİ SİNEMA STÜDYOSU'NA DESTEK

Kirgizistan'ın ilk Türkiye Büyükelçisi ve ünlü Sinema Yönetmeni Tölömüş Okeyev'in adını taşıyan "Kirgizfilm" Millî Sinema Stüdyosu'na TİKA Bişkek Program Koordinatörlüğü tarafından sağlanan modern dijital cihazlar törenle teslim edildi.

Törene, Türkiye'nin Bişkek Büyükelçisi Ahmet Sadık Doğan, Kirgizistan Kültür, Enformasyon, Spor ve Gençlik Politikası Bakanı Azamat Camankulov, TİKA Başkan Yardımcısı Dr. Ümit Naci Yorulmaz, Kirgizfilm Millî Sinema Stüdyosu Müdürü Akjol Bekbolotov ve Sinema Daire Başkanı Muktalı Bektenaliyev katıldı.

Bu yıl başkent Bişkek'te 5'incisi düzenlenen Türk Filmleri Haftası etkinlikleri için ülkede bulunan AK Parti Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu, Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdür Yardımcısı Kemal Uysal, Yönetmen Öner Kılıç ve "7. Koğuştaki Mucize" adlı filmin çocuk oyuncusu Nisa Sofia Aksungur da hazır bulundu.

"Bir ülkenin hafızası onun egemenliğinin anahtarıdır" Büyükelçi Doğan, burada yaptığı konuşmada, TİKA tarafından Kirgiz sinema arşivlerinin dijitalleştirilmesi projesini başlattığını belirterek, "Bir ülkenin hafızası onun egemenliğinin anahtarıdır. Bu yüzden bu proje Kirgizistan halkına hayırlı ve uğurlu olsun." dedi.

Doğan, TİKA'nın Kirgizistan'ın bağımsızlığından bu yana önemli projeleri hayata geçirdiğini belirterek, "Torunlarımız geçmişteki atalarının hayatlarını öğreneceklerdir. Türkiye, Kirgiz halkıyla beraber olmaya devam edecek." ifadesini kullandı.

"TİKA, Kirgizistan'da 900'den fazla proje hayata geçirdi" TİKA Başkan Yardımcısı Yorulmaz da TİKA'nın, Kirgizistan'da 1993'te açıldığından bu yana, eğitim, sağlık, tarım, kültürel hayata katkı, kamu idari birimlerin geliştirilmesi ve sosyal

proje alanlarında olmak üzere 900'den fazla projeyi hayata geçirdiğini bildirdi.

Kirgizfilm Millî Sinema Stüdyosu'nda TİKA'nın "Önemli Evrak ve Eserlerin Dijitalleştirilmesi Projesi'nin açılışını yapmak üzere toplandıklarını belirten Yorulmaz, proje ile Kirgizistan'ın 100 yıllık arşivinin dijitalleştirilmesi ve gelecek nesillere aktarılmasının amaçlandığını söyledi.

Yorulmaz, dijital ortama aktarılan arşivlerin daha geniş kitlelere ulaştırılması için aynı zamanda Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) ve Kirgizistan Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) bünyesindeki MediaManas Merkezi ile paylaşılacağını ifade etti.

"Şimdi eski filmlerimizi dijital ortamında görme şansımız oldu" TİKA'nın gerçekleştirdiği projeden duyduğu sevincini dile getiren Kirgizistan Kültür, Enformasyon, Spor ve Gençlik Politikası Bakanı Camankulov, "Bu çok önemli bir proje, tarihi günü yaşıyoruz. Şimdi eski filmlerimizi dijital ortamında görme ve en iyi kalitede halkımıza sunma şansımız oldu." dedi.

Camankulov, TİKA'nın Kirgizistan'da en aktif çalışan kurumlardan biri olduğunu belirtti, projeyi hayata geçiren TİKA Bişkek Program Koordinatörü Osman Usta'ya teşekkür etti.

Kurdele kesiminin ardından törene katılanlara, dijitalleştirme (Blackmagic Design Cintel Scanner) cihazının kurulduğu odada bilgi verildi.

Kirgizfilm Millî Sinema Stüdyosu Müdürü Bekbolotov, gazetecilere yaptığı açıklamada, arşivlerinde 1941-1998 yılları arasında filme alınan belgesel, resmi tören ve çeşitli etkinliklerden oluşan 900'den fazla eser bulunduğunu belirterek, "Bu halkın zenginliğidir. Bütçemiz el vermediği için bu arşivleri dijital ortama alamadık. TİKA'nın proje desteği sayesinde arşivlerimizi halka sunacağız." ifadelerini kullandı.

KIRGIZİSTAN VE AZERBAYCAN ULUSLARARASI TAŞIMACILIĞI GÜÇLENDİRME KONUSUNU ELE ALDI

Kırgızistan'ın Bakü (Azerbaycan) Büyükelçiliğinin girişimiyle, Kırgızistan ve Azerbaycan'ın ilgili kurumları arasında uluslararası ulaşım geliştirilmesi konusunda ilk video konferans düzenlendi. İlgili habere, 25 Ekim Pazartesi günü Kabar.Kg web sitesinde yer verildi.

Gündemde karayolu taşımacılığı ve uluslararası havayolu rotalarının yanı sıra Bakü-Bişkek uçuşlarının yeniden başlatılmasına ilişkin hükümetler arası anlaşma taslakları da yer aldı.

Ayrıca, Kırgızistan ve Azerbaycan, ikili transit karayolu taşımacılığı için izin formlarının kotasını artırma, Trans-Hazar uluslararası taşımacılık güzergâhı başta olmak üzere Azerbaycan ile Kırgızistan arasında deneyim paylaşımı yapma konusunda anlaşıldılar.

Konferansın ardından tarafların, bu tür toplantıları video konferans formatında sürdürmeye karar verdikleri de gelen bilgiler arasında.

KAZAKİSTAN'DA 3,2 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM YAPILAN FABRİKA ÇALIŞMAYA BAŞLADI

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Comart Tokayev'in, inşaatı tamamlanan en büyük ikinci cevher işleme fabrikasının açılış törenine katıldığı ve KAZ Minerals Aktogay maden kompleksinin faaliyetleri hakkında bilgi aldığı bildirildi. Akorda basın servisinden yapılan açıklamada, yeni tesisin açılışının, KAZ Minerals Aktogay'ın dünyanın en büyük bakır madenlerinden biri olmasını sağlayacağı belirtildi. Cumhurbaşkanı daha sonra yeni inşa edilen sülfür tesisini resmi olarak açmak için kurdeleyi kesti ve şirket çalışanlarına hitap etti.

Kasım Comart Tokayev, ulusal sanayinin gelişimine yeni bir ivme kazandırmak için tasarlanan projenin stratejik önemine dikkat çekerek, katkı payının %13 olduğunu kaydetti. 2021

yılının 8 aylık sonuçlarına göre işleme endüstrisinin büyüme oranı değişmeden %6 civarında kaldı. Sanayileşme Haritası kapsamında 120 binden fazla yeni imalat işletmesi hayata geçirildi ve 12.000 istihdam yaratıldı" dedi.

Cumhurbaşkanı, yeni tesisin sosyal ve ekonomik faydalarından da bahsetti: "Ülkede işlenmiş ürün ihracatı hacmi artacak ve 700 yeni istihdam yaratılacak. Bütçeye ek olarak 80 milyon dolar vergi verilecek. Tesis, Doğu Kazakistan bölgesindeki eğitim ve sağlık kurumlarının donanımlarının iyileştirilmesinde, yeni sosyal tesislerin inşasında aktif rol alacak" dedi. Aynı zamanda Tokayev, şirketin özgün niteliklerine dikkat çekti ve yöneticilerinin sosyal sorumluluk çalışmalarını övdü.

KAZ Minerals Aktogay madencilik kompleksinin işleme kapasitesini artırma projesi, 2017 yılında KAZ Minerals tarafından Endüstriyel ve Yenilikçi Kalkınma Devlet Programı kapsamında başlatılmıştı. Kompleks içindeki ikinci değirmenin devreye alınması, cevher işlemeyi yılda 25 milyon tondan 50 milyon tona çıkaracak. Toplamda, Aktogay I ve Aktogay II projeleri de dahil olmak üzere sahanın geliştirilmesine yönelik yatırımlar 3,2 milyar dolara ulaştı. Madende 2022 yılından itibaren 20 bin tonu katot bakır olmak üzere 190 bin ton bakır üretimi planlanıyor. Tüm kompleksteki çalışan sayısı 3 binden fazla. Şirketin, yapay zekaya dayalı programlar da dahil olmak üzere ileri teknolojileri aktif olarak kullandığı da gelen bilgiler arasında.

KAZAKİSTAN İLE TÜRKİYE ARASINDA HAVAYOLU SEFERLERİ ARTACAK

Kazakistan'ın Sanayi ve Altyapı Geliştirme Bakanı Beybut Atamkulov tarafından düzenlenen basın toplantısında, Kazakistan'ın yaz sezonundan itibaren Türkiye'ye uçuş sayısını artıracığını belirttiği kaydedildi. İlgili haber, Kapital. Kz web sitesinde 2 Eylül günü yer aldı.

Yapılan açıklamada, Beybut Atamkulov: "Bugün Türkiye ile hava yolları ve uçuş rotalarını görüştük. Şuanda Türkiye ve Kazakistan arasında 12 geleneksel uçuş rotası var. Bunlar: Nur-Sultan - İstanbul, Almatı - İstanbul, Türkistan - İstanbul, Çimkent - İstanbul ve Almatı - Antalya" dedi.

Sanayi ve Altyapı Geliştirme Bakanı'na göre, uçuş sayısının artırılması konusu bir hafta içinde tamamen çözülecek.

Ayrıca, Beybut Atamkulov: "Yaz geliyor ve Kazakistanlıların büyük bir kısmı Türkiye'ye tatile gidiyor. Bu nedenle, Kazakistan'da koronavirüs enfeksiyonunun yayılmasını önlemek için kurumlar arası bir komisyonla çalışıyoruz. Yakın zamanda Türkiye ile sefer sayılarını artıracığımızı düşünüyorum. Öncelikle vatandaşlarımızın yaz tatili için tercih edecekleri yer Antalya olacaktır" dedi.

KAZAKİSTAN YENİ BİR PETROL SAHANI GELİŞTİRMeye AÇIYOR

Kazakistan Cumhurbaşkanı'nın bilgi portalı tarafından yapılan açıklamada, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Cömert Tokayev'in, Kazakistan ve Rusya arasındaki XVII Bölgelerarası İşbirliği Forumu'na katıldığı kaydedildi.

Ortak etkinliğin gündemi, sınır ötesi ortaklığın geliştirilmesi ve Hazar Denizi'nde yeni petrol yataklarının geliştirilmesi

gibi güncel konular oldu. İlgili haber centralasia.news resmi sitesinde 1 Ekim günü yer aldı.

Devlet Başkanı, petrol üretimi alanında iş birliğinden bahsederken yaptığı konuşmada, petrol taşımacılığına yönelik en büyük uluslararası proje olan Hazar Boru Hattı Konsorsiyumu'nun (CPC) 25 yıldır faaliyet gösterdiğini hatırlattı. CPC'nin devreye alınmasından bu yana, dünya çapındaki tüketicilere 745 milyon tondan fazla petrol tedarik edildi. Hammadde üretiminin artırılmasıyla ilgili meselelere işaret eden Tokayev, yeni petrol yatakları geliştirmenin, ortak projeler uygulamanın ve petrol boru hattının üretim kapasitesini artırmanın önemini vurguladı.

Cumhurbaşkanı, Tengiz ve Karaçaganak gibi dünya çapında tanınmış enerji yataklarının geliştirildiğini kaydetti. Kazakistan'da, Cenis ve El-Farabi adlı 6,5 milyar dolarlık net değere sahip denizcilik projeleri üzerinde çalışmalar devam ediyor.

Bu bağlamda, Tokayev, bir başka büyük "Kalamaksdeniz-Hazar" yatağındaki ortak çalışmaların çok yakında başlayacağını bildirdi. Bu konuda Lukoil şirketi, Rusya tarafının stratejik ortağı olacak. Bu projeye yapılacak yatırımlar yaklaşık 5 milyar doları bulacak. Cumhurbaşkanı, yatırımcılar için en uygun koşulların oluşturulacağını kaydetti.

KAZAKİSTAN EKONOMİSİNE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIM HACMİ %30,4 ARTTI

2021'in ilk yarısında Kazakistan ekonomisine yapılan doğrudan yabancı yatırım hacminin %30,4 artarak toplam 11,1 milyar dolara ulaştığı bildirildi. İlgili haber, Kazakistan Cumhurbaşkanlığı basın servisinin resmi web sitesinde 5 Ekim günü yer aldı.

Yabancı yatırımlardan imalat-işleme sanayisinde %57,2, ticarete %45,8, madencilikte %27,1 ve taşımacılıkta %20,4 artış olduğu görüldü.

2021 yılı içerisinde Kazakistan ekonomisine yatırım yapan ülkelerden başlıcaları: Hollanda 3,3 milyar dolar (%24,5 artış), ABD 2,1 milyar dolar (%87,7 artış), İsviçre 1,3 milyar dolar (%86,7 artış) Rusya 704,9 dolar (%17,0 artış) Çin 508,7 milyon \$ (%63,7 artış), Belçika 459,5 milyon \$ (%4,3 artış) ve Türkiye 388,7 milyon \$ (%79,9), Güney Kore 233.0 milyon (33.1 artış) dolar.

Bölgeler bazında ise, en yüksek yatırım faaliyetinin Atırâu bölgesinde 3,6 milyar dolar (%15,4 artış), Almatı'da 3,0 milyar dolar (%26,3 artış) ve Doğu Kazakistan bölgesinde 1,3 milyar dolar (%72,8 artış) olduğu kaydedildi.

Pozitif dinamiklere göre Pavlodar bölgesinde 514 milyon dolar (%21,7 artış), Kostanay bölgesinde 496,4 milyon dolar

(yüzde 2,2 artış), Aktöbe bölgesinde 410,1 milyon dolar (%53,2 artış), Nur-Sultan şehrinde 308,6 milyon dolar (%10,2 artış), Mangistau bölgesinde 302,9 milyon dolar (%98,8 artış), Türkistan bölgesinde 137,8 milyon dolar (%85,1 artış), Çimkent'e 64,1 milyon dolar (%22,4 artış) yatırım yapıldı. Ayrıca, ulusal ekonomiyi daha da çeşitlendirmek ve büyümesinin sürdürülebilirliğini artırmak için hükümet, doğrudan yabancı yatırım girişini yılda 30 milyar dolara çıkarmayı planlıyor.

TÜRKİYE, KAZAKİSTAN'DA YATIRIMLARINI EN FAZLA ARTIRAN ÜÇÜNCÜ ÜLKE OLDU

Kazakistan Ulusal Bankasının yayınladığı verilere göre, bu yılın ilk yarısında ülkeye doğrudan yapılan yabancı yatırım oranı 2020'nin aynı dönemine göre yüzde 30 arttı.

Söz konusu dönemde Kazakistan'a, yabancı ülkelere 11,1 milyar dolar değerinde yatırım yapıldı.

Bu dönemde Türkiye, Kazakistan'a 388,7 milyon dolar değerinde yatırım gerçekleştirdi. Böylece, geçen yıla göre, Türkiye'nin Kazakistan'a yaptığı yatırım yüzde 79,9 arttı.

Buna göre, Türkiye, ABD ve İsviçre'den sonra Kazakistan'daki yatırımlarını en fazla artıran üçüncü ülke konumunda bulunuyor. Öte yandan 2021'in ilk çeyreğinde Kazakistan'a en çok yatırım yapan ülkeler arasında sırasıyla Hollanda, ABD, İsviçre, Rusya, İngiltere, Çin, Belçika, Türkiye, Fransa ile Güney Kore yer aldı.

KAZAKİSTAN, TÜRKMENİSTAN ÜZERİNDEN İRAN'A YAPTIĞI İHRACAT MİKTARINI ARTTIRACAK

Kazakistan, Türkmenistan üzerinden İran'a ihraç ettiği ürünlerin miktarını arttırmayı hedefliyor. İhraç edilen ürünlerin toplam tutarı 162 milyon 300 bin ABD dolarına ulaşabilir. Kazakistan Ticaret ve Entegrasyon Bakanı Yardımcısı Kayrat Törebayev, iki günlük İran ziyareti sırasında konu ile ilgili açıklamalarda bulundu.

Kazakistan Ticaret ve Entegrasyon Bakanlığı'ndan yapılan

açıklamaya göre Törebayev, "Yapılan incelemeler sonucunda Kazakistan'ın İran'a metalurji, gıda, makina, kimya ve ilaç sanayi ürünlerinin ihracatını artırma fırsatının mevcut olduğunu tespit ettik" diye kaydetti.

Bakan Yardımcısı, Kazakistan-Türkmenistan-İran demiryolunun kullanılmasının iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesine katkı sağlayacağını vurguladı. Bu güzergah, yılda 10 milyon ton kargonun taşınmasına imkan sağlıyor.

Kayrat Törebayev ayrıca, "İran, bu güzergah aracılığı ile Rusya ve Çin pazarının yanı sıra Kazakistan ve Basra Körfezi ülkelerine erişim imkanı elde etti. Bu güzergah, ikili ve bölgesel ticari ve ekonomik işbirliğinin yeni bir seviyeye taşınmasına olumlu katkıda bulundu" diye belirtti.

Temmuz ayı sonunda, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Bölgesel Planlama Konseyi'nin video konferans yolu ile gerçekleşen toplantısında Türkmenistan, Kazakistan-Türkmenistan-İran demiryolu hattının ticarileştirilmesine ilişkin Mutabakat Zaptı imzalama teklifinde bulundu. Türkmenistan tarafı, bu belgenin EİT'in kuruluş yıldönümü olan 28 Ocak 2022 tarihinde Aşkabat'ta imzalanması önerisini sundu.

KAZAKİSTAN DÜNYANIN EN BÜYÜK YEŞİL HİDROJEN ÜRETİCİSİ OLMAYA ADAY

Alman yatırımcılar, Mangistau bölgesinde "yeşil" hidrojen üretim tesisi kurmayı planlıyor. Projenin uygulanmasına ilişkin yol haritası, Kazakistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakan Yardımcısı Almas Aydarov başkanlığındaki Kazakistan heyetinin ziyareti çerçevesinde düzenlenen Alman SVEVIND şirketinin Başkanı Wolfgang Kropp ile yapılan görüşme esnasında imzalandı.

İlgili haber 14 Ekim günü kapital.kz internet haber sitesinde yer aldı. Yatırımcı, 30 GW kapasiteli rüzgar ve güneş enerjisi santralleri kurmayı ve bu kaynaklarla yılda 2 milyon tona kadar hidrojen üretmeyi planlıyor.

Kazakistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakan Yardımcısı Almas Aydarov, SVEVIND şirketinin başkanıyla yaptığı toplantıda konuyla ilgili şu ifadelerde bulundu: "Hidrojen enerjisi, gelecekte tüm geleneksel enerji üretim yöntemlerinin yerini alabilecek en umut verici çözümlerden biridir. Şu anda, stratejik bir yatırımcı olan SVEVIND şirketi ile rüzgar, güneş, su, toprak ve know-how gibi gerekli tüm kaynaklara erişimimiz var. Önümüzde ilginç, büyük ölçekli ve karmaşık projeler bizi bekliyor". Ziyaret kapsamında, şirketin İsveç'teki mevcut projesi ile Avrupa'nın en büyük rüzgar santrali Markbygden 1101 de tanıtıldı.

2021 Haziran ayında SVEVIND ile KAZAKH INVEST NC JSC arasında mutabakat zaptı imzalandı. Belgenin bir parçası olarak, yerel ortak ve ilgili devlet kurumları tarafından

yatırımcılara, izinlerin alınmasından işletmeye alınmasına kadar her aşamasıyla projenin uygulanmasında tam destek ve kapsamlı yardım sağlanması kararlaştırıldı.

SVEVIND, büyük ölçekli yenilenebilir enerji projelerinde uzun yıllara dayanan deneyime sahip bir Alman şirkettir. Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili projelerini finanse etme konusunda sağlam bir deneyime sahip olan şirket, İsveç'teki Markbygden 1101 rüzgar çiftliği kümesi ile 4 GW'den fazla kapasiteye sahip Avrupa'nın en büyük kara rüzgar üretim tesisi projesini gerçekleştirdi. Yenilenebilir enerji alanında uzun yıllara dayanan deneyim ve pazar bilgisi ile şirket, piyasada güvenle rekabet etmekte ve İsveç, Finlandiya ve Almanya pazarlarında temsil ediliyor.

KAZAKİSTAN BAŞBAKANI ASKAR MAMİN'İN BAE ZİYARETİ: YENİ ORTAK PROJELER HAVUZU 6 MİLYAR DOLARI AŞACAK

Kazakistan Cumhuriyeti Başbakanlık Basın Servisi'ne atıfta bulunan kazpravda.kz resmi internet sitesinde 9-10 Ekim 2021'de Başbakan Askar Mamin'in Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) resmi ziyarette bulunduğu bildirildi.

Başbakan, Abu Dabi'de hükümet başkanı, başbakan Yardımcısı, devlet kalkınma kurumları ve Abu Dhabi Developmental Holding Company (ADQ) şirketi ve BAE'nin önde gelen diğer şirketlerinin yönetimi ile görüşmelerde bulundu.

Taraflar, daha önce varılan anlaşmaların uygulanmasındaki ilerlemeyi ve ticaret ile ekonomik, finans ve yatırım, enerji, ulaştırma ve lojistik, tarımsal sanayi ve diğer alanlarda ikili iş birliği beklentilerini görüştüler. Şu anda, BAE şirketleri Kazakistan'da toplam değeri 3,5 milyar doları aşan 11 büyük yatırım projesinin uygulanmasına katılmaktadır.

Görüşmelerin ardından, ekonominin öncelikli sektörlerinde projelerin geliştirilmesine yönelik uzun vadeli bir stratejik ortaklık kurulması konusunda hükümetler arası bir anlaşma imzalandı. Belge, Kazakistan Cumhuriyeti ulusal ekonomisinin enerji, tarımsal-sanayi, ulaştırma ve lojistik, ilaç ve finans

sektörlerinde toplam 6 milyar dolardan fazla yatırımla projelerin uygulanmasına yöneliktir.

Anlaşmanın uygulanmasında Kazakistan'ın ana ortağı, imalat ve madencilik, APK, ulaştırma ve lojistik, finans, turizm, medya ve enerji gibi sektörlerde yaygın olarak temsil edilen Abu Dabi Egemen Fonu ADQ olacaktır.

Başbakan ayrıca Dubai'deki uluslararası EXPO 2020 sergisine katıldı

KAZAKİSTAN'DA YENİ BİR POLİMETALİK ZENGİNLEŞTİRME TESİSİ AÇILDI

Kazpravda.kz, Kazakistan Cumhurbaşkanı'nın basın servisine atıfta bulunarak, telekonferans modunda Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in Karaganda bölgesindeki Zhairem maden ve işleme tesisleri içinde yeni bir polimetallik tesisin açılışını yaptığını bildirdi.

İşleme tesisinin inşasında yaklaşık 2500 işçi çalıştı. Zhairem tesisleri için bu projenin hayata geçirilmesi yeni bir dinamizm ve gelişme anlamına geliyor. Madencilik kompleksinin

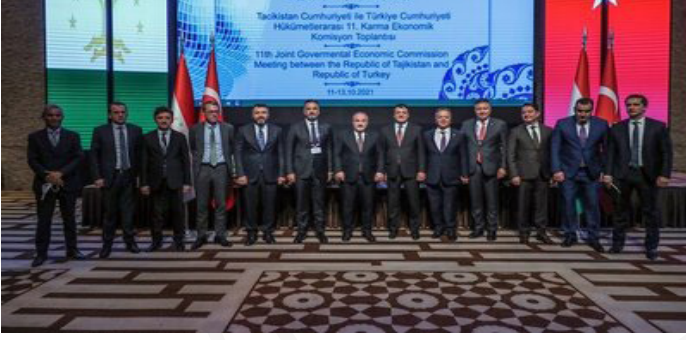
Kazakistan'da önemli bir çinko ve kurşun konsantresi üreticisi olması bekleniyor. Üretimde 400 kişiyi istihdam edilecek.

Karaganda bölgesinin mülki amiri (akim) Zenis Kasimbek, Devlet Başkanı'na bu projenin bölge için önemini anlattı. Yeni yatırımla tesisin ürün yelpazesini genişletecek, üretim hacmi 2,5 kat artarak 5 milyon tona çıkacak. İşlenmiş ürün ihracatının yanı sıra vergi gelirleri de 1,5 milyar tenge artacak. Cumhurbaşkanı'na halihazırda Karaganda bölgesinde 2 trilyon tengeden fazla değere sahip 50 büyük yatırım projesinin gerçekleştirildiği bildirildi. Bu yıl 14 proje başlatılıyor. Bölgenin sanayi işletmelerinin altyapısına yapılan yatırım miktarı 230 milyar tengeye ulaşacak.

Kazzinc LLP'nin genel müdürü Alexander Hmelev, Kasım Cömert Tokayev'e fabrikanın 3 yılda inşa edildiğini söyledi. Ona göre, bir zenginleştirme tesisinin faaliyetinin sadece Zhairem'in gelişiminde değil, aynı zamanda tüm Karaganda bölgesi için de bir dönüm noktası olacağını belirtti. Burada yılda 5 milyon ton cevher işlenecek.

Açılış töreninin sonunda Cumhurbaşkanı, işletme personeline ve bu büyük ölçekli projenin uygulanmasında emeği geçen herkese teşekkürlerini ileterek herkese başarılar diledi.

TÜRKİYE İLE TACİKİSTAN ARASINDAKİ EKONOMİK İLİŞKİLER DERİNLEŞİYOR

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Türkiye-Tacikistan 11. Dönem Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, Duşanbe'de yoğun bir program gerçekleştirdiklerini söyledi.

İş forumunda Türk ve Tacik iş insanlarıyla bir araya gelerek mevcut durumu ve iş birliği fırsatlarını değerlendirdiklerini ifade eden Varank, Tacikistan Başbakanı Kohir Rasulzoda ile de görüşme fırsatı bulduğunu dile getirdi.

Varank, iki ülkenin cumhurbaşkanlarının hedef olarak ortaya koyduğu 1 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşmayı amaçladıklarına işaret ederek, "Küresel salgın bizlere gösterdi ki halklarımızın refahını sağlamanın yolu rekabetten değil, karşılıklı iş birliği mekanizmalarını kurmaktan, ortaklaşa politikalar oluşturmaktan geçiyor." diye konuştu.

Türkiye ile Tacikistan'ın Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan stratejik konumları gereği bunu başaracak potansiyele sahip olduğuna dikkati çeken Varank, salgın koşullarına rağmen ticaret hacminin 2020'de yıllık bazda yüzde 17 artarak 323 milyon dolara ulaştığını, bu yılın 9 ayında da söz konusu rakamın yakalandığını bildirdi.

Varank, bu rakamların ticaret potansiyeli ve iki ülkenin cumhurbaşkanları tarafından konulan hedefin altında olduğunu anımsatarak, 11. Dönem KEK Toplantısı'nın olumlu etkilerinin bu rakamlara da yansıtılacağına inandığını kaydetti.

"Yeni müzakerelere başlama kararı aldık"

Geçmiş yıllardan farklı olarak bu yıl KEK Protokolü'ne 117 somut maddeden oluşan bir eylem planı ekledikleri bilgisini veren Varank, bu kapsamda karşılıklı ticaretin artırılmasına yönelik ortak çalışma grubu oluşturulması, dijital ticaret ve uluslararası kombine yük taşımacılığı alanlarında iş birliği, iki ülke arasındaki uçuş frekanslarının artırılması gibi eylemlerin önemini anlattı.

Varank, çevre yönetimi alanında deneyim ve bilgi paylaşımı ile helal belgelendirme kalite altyapısına yönelik iş birliği gerçekleştirmek üzere de mutabakat zaptı imzalayacaklarını bildirdi.

İki ülkenin bilim akademilerinin yanı sıra Türkiye Uzay Ajansı ve Tacikistan Astronomi Araştırmaları Merkezi arasında iş birliğini tesis edeceklerini söyleyen Varank, KOBİ'lere yönelik de iş birliği yapılacağını anlattı.

Varank, mutabık kaldıkları gelecek dönemde gerçekleştirilecek iş birliklerine değinerek, yeni müzakerelere de başlama kararı aldıklarını dile getirdi.

Bu gayretler sayesinde, 1 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine en kısa sürede ulaşılacağına inandığını belirten Varank, eylem planının hayata geçirilmesi ve gelecekteki anlaşmaların nihayete erdirilmesi hususunda süreci yakından takip edeceğini vurguladı.

Varank, Türkiye'nin son 19 yılda yakaladığı birikimi Tacikistan'a taşıma konusunda kararlı olduklarını ifade ederek, 11. Dönem KEK Toplantısı ve imzalanan anlaşmaların hayırlı olmasını diledi.

"Türkiye'nin tecrübelerinden yararlanmak istiyoruz"

Tacikistan Sanayi ve Yeni Teknolojiler Bakanı ve KEK Eş Başkanı Sherali Kabir de iki ülkenin ticari ve ekonomik ilişkilerinin gelişmesinin bölge için önemine dikkati çekti.

İki ülkedeki kurumların da ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi konusunda istekli olduğunu belirten Kabir, bu kurumların potansiyelini kullanmanın hedeflere ulaşmada faydalı olacağını dile getirdi.

Kabir, Türkiye'nin dış ticarete önemli bir ortakları olduğunu söyleyerek, "Bundan sonraki süreçte de ilişkilerimizi karşılıklı yarar esasında geliştirmek istiyoruz." diye konuştu.

Türkiye'nin son yıllarda sanayi ve teknoloji alanında önemli adımlar attığına ve büyük bir ihracatçı konumuna geldiğine işaret eden Kabir, bu alanlarda Türkiye'nin tecrübelerinden yararlanmak istediklerini bildirdi.

Kabir, 11. Dönem KEK Protokolü'nün Türkiye ile ilişkilerin derinleşmesinde faydalı olacağına dikkati çekerek, bu kapsamda iş birliklerine hazır olduklarını ifade etti.

Toplantıya Türkiye'nin Duşanbe Büyükelçisi Emre Zeki Karagöl, KOSGEB Başkanı Hasan Basri Kurt, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İsmail Gülle, Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, DEİK Türkiye-Tacikistan İş Konseyi Başkanı Cihangir Fikri Saatçioğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Mustafa Erdoğan da katıldı.

Konuşmaların ardından bakanlar Varank ve Kabir, Türkiye ile Tacikistan arasında 11. Dönem KEK Protokolü'nü imzaladı. Daha sonra iki bakanın huzurunda, KOSGEB ile Tacikistan'ın Devlet Yatırımlar ve Kamu Mülkiyeti İdaresi arasında KOBİ'ler alanında iş birliğini geliştirmeye yönelik bir mutabakat zaptı imzalandı.

TACİKİSTAN, TÜRKİYELİ İŞ İNSANLARINI YATIRIM FORUMUNA KATILMAYA DAVET ETTİ

Tacikistan'ın Türkiye'deki Büyükelçisi Aşrafcon Gulov, Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı başkanı Çetin Ali Dönmez ile bir araya geldi.

Tacikistan Dışişleri Bakanlığı basın servisi tarafından yapılan açıklamaya göre, görüşmede taraflar, ekonomi ve sanayi alanında iki ülke arasındaki işbirliğinin daha da genişletilmesi ve derinleştirilmesi konusunda ki görüşlerini ele aldılar.

İki ülkenin ticaret ve yatırım işbirliğinin geliştirilmesi için büyük potansiyele sahip olduğu belirtilirken, bu kapsamda Türkiyeli iş insanlarına ve yatırımcılara Tacikistan'daki öncelikli yatırım projelerine katılmaları için davetiye gönderildiği belirtildi.

14 Ekim'de Duşanbe'de büyük bir uluslararası forum olan Dushanbe-invest 2021'e ev sahipliği yapılacak. Etkinlik, yerli ve yabancı girişimcileri, uzmanları ve gazetecileri bir araya getirecek. Kongrenin temel amacının yatırım çekmek

olduğu kaydedildi. Forumun, Tacikistan Cumhuriyeti'ne yeni yatırım fırsatlarını sunacağı ve ülkeye yatırım çekme sürecini hızlandıracağı aktarıldı.

TACİKİSTAN'DAKİ YATIRIM FORUMU'NDA 441 MİLYON DOLAR DEĞERİNDE ANLAŞMALAR İMZALANDI

Tacikistan'ın başkentinde 14 Ekim'de Duşanbe Invest-2021 uluslararası yatırım forumu düzenlendi.

Etkinliğe yaklaşık 400 yabancı iş adamı katıldı. Khovar haber ajansının bildirdiğine göre, kamu sektörü kuruluşları,

girişimciler ve yatırımcılar arasında 5 milyar somoni (yaklaşık 441,5 milyon dolar) değerinde belgeler imzalandı. İlgili haber centralasia.news resmi sitesinde 15 Ekim günü yer aldı.

Çoğunlukla ortak sanayi işletmelerinin kurulmasıyla ilgili anlaşmalar imzalandı. Forumun ardından 5 ayrı panel düzenlendi. Panellerde sanayileşme, ulaşımın dijitalleşmesi, enerji sektöründeki yatırımlar, turizm ve Tacik ürünlerinin ihracatı konuları görüşüldü.

Ayrıca uluslararası «Tacikistan-2021» sergisi ile B2B formatında toplantılar yapıldı. Duşanbe Belediye Başkanı Rüstem Emomali'nin video konferans formatında yaptığı konuşmada, forumun ülkedeki yatırım ortamını iyileştirmeyi, yerli ve yabancı iş adamları ve yatırımcılarla iş birliğini genişletmeyi amaçladığına dikkat çekti. Cumhurbaşkanı Emmali Rahmon'un çabaları sayesinde ülkede şimdiden binlerce yeni istihdam sağlandığını vurguladı.

TÜRKMENİSTAN İLK KURU YÜK GEMİSİ İNŞAATINA BAŞLAYACAK

Türkmenistan'ın turkmenportal.com resmi sitesinde yer alan habere göre, uluslararası kargo taşımacılığı alanında faaliyet gösteren Hazar Lojistik özel şirketinin Balkan Gemi İnşaat ve Onarım Fabrikası, 5.300-8.100 ton aralığında yük taşıma kapasitesine sahip kuru yük gemisi inşa etmeyi planlıyor.

Devlet Enformasyon Ajansı'nın bildirdiğine göre, Bakanlar Kurulu'na bağlı Ulaştırma ve Haberleşme Ajansı Genel

Müdürü Mammethan Çakıyev, Türkmenistan Hükümeti'nin 15 Ekim 2021 tarihli toplantısında inşaat planları hakkında bilgi verdi.

Habere göre, Çakıyev gemi inşaat çalışmalarının yeni istihdam alanlarının oluşmasına ve Türkmenistanlı uzmanların bu alandaki uluslararası tecrübeleri paylaşmalarına olanak tanıyacağını aktardı. Çakıyev, bu alanda yürütülen çalışmalar ile ilgili Türkmenistan Cumhurbaşkanı Gurbanguli Berdimuhamedov'a rapor verdi. Raporu dinleyen Devlet Başkanı, ülke için tamamen yeni olan bu endüstrinin Türkmenistan'ın gemi inşaat sektörünün geliştirilmesine yönelik temel oluşturduğunu vurguladı.

Hazar Lojistik özel şirketi, Türkmenistan Sanayiciler ve Girişimciler Birliği (TSGB) üyesidir ve uluslararası taşımacılık alanında faaliyet göstermektedir.

Cumhurbaşkanı, fabrika potansiyelini etkin bir şekilde kullanmak, uluslararası deneyimini kapsamlı bir şekilde incelemek ve uygulamak, gerekli çalışmaları analiz etmek ve yürütmek için her türlü çabaların gösterilmesi talimatını verdi.

TÜRKMENİSTAN'IN RUSYA'YA DOMATES İHRACATI İKİ KATINA ÇIKTI

Türkmenistan, 2021 yılının ilk sekiz ayında seralarda yetiştirilen domateslerin 32 bin tonunu Rusya'ya ihraç etti. Bu gösterge, geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında yüzde 92 fazladır. Böylece Türkmenistan, ilk defa Rusya'ya domates ihraç eden ilk dört ülke arasına girdi. İlgili haber, EastFruit analiz platformunda, Salı günü yer aldı.

Türkmenistan, geçtiğimiz yılın aynı döneminde de Rusya'ya domates ihracatını bir önceki yıla göre iki kat arttırmıştı. Böylelikle son iki yılda Türkmenistan'ın Rusya'ya domates ihracatı dört katına çıkmış oldu. 2021 yılının ilk sekiz ayında Türkmenistan'ın Rusya domates ithalatındaki payı yüzde 10'a ulaştı.

Rusya haricinde Kazakistan da 2021 yılında Türkmenistan'da yetiştirilen domatesleri yoğun bir şekilde ithal etti. Bu yılın ocak-temmuz aylarını kapsayan dönemde Türkmenistan'ın Kazakistan'a domates ihracatı yüzde 73 oranında arttı ve 13 bin tona ulaştı.

Aynı zamanda domateslerin ilk partisinin 2021 yılında

Ukrayna ve Belarus'a ihraç edildiği aktarıldı.

Ayrıca Türkmenistan'ın seralarında yetiştirilen domateslerin, Nisan 2021'de Türkmenistan'dan Avrupa Birliği üyesi Avusturya'ya ihraç edildiği de gelen bilgiler arasında.

KIRGIZİSTAN VE ÖZBEKİSTAN GİRİŞİMCİLERİ 10 MİLYON DOLARLIK SÖZLEŞME İMZALADI

21 Eylül'de Bişkek'te Kırgızistan ve Özbekistan'dan 100'den fazla girişimcinin katıldığı "Kırgız Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Kadın Girişimcileri Yol Haritası ve Sonucu Olarak Diyalog" Uluslararası İş Forumu yapıldı.

Özbekistan Yüksek Meclisi Senato Kanadı Başkanı Tanzila Narbaeva, düzenlenen iş forumunun kapanışının ardından yaptığı açıklamada, Kırgızistan ve Özbekistan girişimcilerinin 10,3 milyon doların üzerinde 11 sözleşme imzaladığını söyledi. İlgili haber economist.kg sitesinde 22 Eylül günü yer aldı.

•Böylece SPZ-Bearings ile "Кыргыз Винд Систем" Anonim Şirketi arasında Kırgızistan'a rulman temini için bir sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme bir yıllığına imzalanıp, tutarı 2 milyon dolar teşkil etmektedir.

•Ayrıca, Hyundai Elevators Kyrgyzstan ile Tashpulat Stroy Invest LLC arasında varılan anlaşmalar çerçevesinde, Özbekistan'a 1 milyon dolarlık asansör ekipmanı tedarik edecek ve Özbek firması da buna karşılık Kırgız Cumhuriyeti'ne aynı fiyat düzeyinde inşaat malzemeleri ihraç edecek.

•Semerkant bölgesinde, Kırgızistan'da popüler olan "Академия роста" ağının mental aritmetik okulu yakında açılacak. Bu, ALSAEDA LLC ile yapılan bir anlaşma sayesinde mümkün oldu.

•Issyk-Kul kıyısında bir yazlık pansiyon inşaatı için de ön anlaşmaya varıldı. Bu konuda özel sektör yatırımcısı Tashpulat Stroy Invest LLC şirketi olabilir.

Özbekistan Senato Başkanı, iki ülke cumhurbaşkanlarının kadın girişimcileri desteklediğini ve yardıma hazır olduklarını kaydetti.

Narbayeva bu konuda şu ifadelerde bulundu: "Bir günde çok şey yapmayı başardıysak, daha fazla zamanımız olursa ne kadar yapabileceğimizi hayal edin. Bu nedenle, bugünkü forumun düzenli hale gelmesine karar verdik. Önümüzdeki yıl hepimizi Özbekistan'a davet edeceğiz ve bir yıl içinde tekrar Kırgızistan'a döneceğiz. Böylece bu sürekli çalışan bir platform olacak".

Forum, Orta Asya Kadınlar Birliği tarafından, Cogorku Keneş Başkanı Talant Mamytov, Başkan Yardımcısı Aida Kasimaliyeva ve UNDP ile USAID'in uluslararası desteğiyle düzenlendi.

ÖZBEKİSTAN ELEKTRİKLİ ARAÇ ÜRETİMİNE BAŞLAMAYI PLANLIYOR

Özbekistan Cumhuriyeti Yatırım ve Dış Ticaret Bakanlığı basın servisinin yaptığı açıklamada,, Özbekistan'ın 2022-2024 yatırım programı hakkındaki cumhurbaşkanlığı kararnamesinde Fergana bölgesindeki Central Asia Motors CO işletmesi merkezli, elektrikli araç üretimi için bir proje uygulanması planlandığı belirtilmiştir. İlgili haber kabar.kg resmi sitede 28 Eylül günü yer aldı. Söz konusu belgeye göre proje, Hong Kong ZRSC Technology Çinli şirketi ile işbirliği içinde 2021-2022'de uygulanacak. Projenin maliyeti, 43 milyon yabancı yatırım olmak üzere 55 milyon ABD dolarıdır. Tesisin yılda 10 bin elektrikli araç üretim kapasitesine sahip olması planlanıyor.

Daha önce, Ağustos 2020'de Kokand serbest ekonomik bölgesinde elektrikli araç montaj tesisinin inşaatına başlandığı bildirilmişti. Proje, Shaffof Omad Sanoat LLC tarafından uygulamaya geçirildi.

Silk Road Company Çin şirketi ile ortak yürütülen projenin toplam maliyeti 24 milyon doları yabancı yatırım olmak üzere 30 milyon dolardır. Ön hesaplamalar, yerli bir elektrikli aracın tahmini maliyetinin 3.000 dolar olacağını gösterdi. Şirket,

2021 yılından itibaren elektrikli araçlar üretmeye başlamayı planlıyor. 2021 yılın Haziran ayı ortalarında Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, Andijan Bölgesi'ne yaptığı ziyarette bölgede elektrikli araç montaj tesisinin kurulacağını söyledi. Cumhurbaşkanı bu konuda, "Çin deneyimini inceleyeceğiz, elektrikli araç montajı için bir fabrika inşa edeceğiz. Zaman çok hızlı değişiyor. Endüstri, bilgiye dayanmalı", şeklinde konuştu.

COCA-COLA TÜRKİYE COCA-COLA ÖZBEKİSTAN'IN ÇOĞUNLUK HİSSELERİNİ SATIN ALDI

Coca-Cola İçecek (CCİ) şirketi, Coca-Cola Bottlers Uzbekistan (CCBU) şirketinin hisselerinin %57,1'ini satın almak için anlaşma imzaladı. İlgili haber centralasia.media resmi sitesinde 30 Eylül günü yer aldı.

Özbekistan Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı'nın bildirdiğine göre, Özbekistan hisseler için 252,2 milyon dolar aldı. Özbekistan hisselerinin satın alınmasına ilişkin sözleşme 29 Eylül'de Taşkent'te imzalandı. Şimdi Türk şirketi, Coca-Cola Bottlers Uzbekistan şirketinin %57.118 hissesine sahiptir. Özbek işletmesinde kalan hisse dolaylı olarak The Coca-Cola Company'ye aittir.

Coca-Cola İçecek (CCİ) şirketi Türkiye, Pakistan, Kazakistan, Azerbaycan, Kırgızistan, Türkmenistan, Ürdün, Irak, Tacikistan ve Özbekistan'da faaliyet gösteren uluslararası bir içecek şirkettir. Coca-Cola sisteminin ana tedarikçilerinden biri olan CCİ, The Coca-Cola Company'nin gazlı ve gazsız içeceklerini üretir, dağıtır ve pazarlar. Özbekistan ile birlikte yaklaşık 10.000 kişiye istihdam sağlayan CCİ, 11 ülkede 29 fabrikası ile 430 milyon kişiye geniş bir içecek yelpazesi

sunuyor. Ürün yelpazesinde gazlı içeceklerin yanı sıra meyve suları, su, spor ve enerji içecekleri ile buzlu çaylar yer almaktadır. Coca-Cola Bottlers Uzbekistan şirketi, Taşkent, Namangan ve Urgenç'teki üretim tesisleri ve depo ağı ile Özbekistan'daki en büyük gazlı alkolsüz içecek üreticisidir. 2020 yılı sonunda şirketin net karı 205 milyar Sum'a ulaştı.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек KULMIRZAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ

Editör: Mehmet Yahya ÇİÇEKLİ

Sayfa Tasarımı: Özlem GÜL

Yayına Hazırlayanlar:

Maksat ACIKAN uulu, Zalina ADOBAŞEVA, Özlem GÜL

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,
İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:
orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,
Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas